



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding varkenshouderij Kroesbergen Cuijk bv, gemeente Cuijk

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en
de aanvulling daarop

26 oktober 2009 / rapportnummer 1973-78



1. OORDEEL OVER HET MER

Varkenshouderij R. Kroesbergen Cuijk B.V. is voornemens het huidige bedrijf aan de Hapsebaan 33 te Vianen opnieuw in te richten voor de huisvesting van in totaal 7.708 vleesvarkens, 78 opfokzeugen, 2 dekberen, 1.037 zeugen, 2.976 gespeende biggen, 30 schapen en 30 herten. Hiermee wil de initiatiefnemer gaan voldoen aan alle milieu- en dierenwelzijneisen.

Voor dit voornemen wordt bij het bevoegd gezag, de burgemeester en wethouders van de gemeente Cuijk een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.¹

De Commissie² miste in het MER informatie die essentieel is voor de besluitvorming. Naar de mening van de Commissie behoefde het MER een aanvulling ten aanzien van de volgende essentiële tekortkomingen:

- de vergelijking van alternatieven met de juiste referentiesituatie;
- de uitwerking van het meest milieuvriendelijk alternatief (mma);
- de gehanteerde invoergegevens in de effectberekeningen;
- de uitwerking van de belasting op de EHS.

De initiatiefnemer heeft het MER op 24 augustus 2009 aangevuld. De aanvulling heeft de Commissie bij haar beoordeling betrokken. Omdat het bevoegd gezag de insprekers op het MER de gelegenheid wilde bieden om op deze aanvulling te reageren, werd nog drie weken inspraaktermijn verleend. De door het bevoegd gezag toegestuurde inspraakreacties heeft de Commissie betrokken bij de beoordeling van het MER.

De Commissie is van oordeel dat het MER en de aanvulling daarop **niet alle essentiële informatie** bevat. Het milieubelang kan hierdoor onvoldoende worden meegewogen bij de besluitvorming. Het MER en de aanvulling missen nog essentiële informatie ten aanzien van de uitwerking van het mma en de gehanteerde invoergegevens in de effectberekeningen. Door de vele slordigheden en de beperkte toelichtingen in het MER is het rapport bovendien slecht leesbaar.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze aan welke essentiële informatie in het MER en de aanvulling ontbreekt. Ook worden twee overige opmerkingen gemaakt.

¹ Zie voor data en termijnen Bijlage 1.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Essentiële tekortkomingen

Meest milieuvriendelijk alternatief (mma)

MER

In het MER werd niet een geloofwaardig mma beschreven. In het beschreven mma zijn alle stallen uitgevoerd met een combi-luchtwater zonder biofilter en zonder emissiearme techniek in de stal. In het MER werd onvoldoende gemotiveerd waarom dit het mma is, aangezien het meer voor de hand ligt dat het mma hier primair op geur is gericht, gezien de overbelaste geursituatie. Bovendien zijn er andere alternatieven mogelijk, die waarschijnlijk tot betere resultaten leiden. Deze zijn echter niet onderzocht. De Commissie adviseerde om in een aanvulling het mma aan te passen en vervolgens de milieueffecten daarvan in beeld te brengen.

Aanvulling

De Commissie acht het mogelijk dat het toepassen van emissiearme technieken in de stallen zelf, wegens benodigde bouwkundige aanpassingen, niet reëel is. Dit is echter onvoldoende gemotiveerd in het MER.³

Verder is de Commissie van mening dat het mma primair gericht moet zijn op geur, waarvoor immers een overbelaste situatie bestaat. Op grond daarvan zijn enkele logische alternatieven niet als mma onderzocht.⁴ De Commissie concludeert dat onvoldoende is bekeken of andere, meer reële alternatieven mogelijk beter scoren dan het huidige beschreven mma.

- De Commissie adviseert voor de verdere besluitvorming te laten onderzoeken of de hierboven beschreven alternatieven beter scoren en reëler zijn dan het huidige mma. Indien dit het geval is, adviseert de Commissie een vergelijking van het voorplan hiermee bij de besluitvorming te betrekken.

Gehanteerde invoergegevens effectberekeningen

MER

De conclusies met betrekking tot de geurhinder waren onvoldoende onderbouwd, doordat onduidelijk was waarop de invoergegevens voor het berekenen van de aangepaste geurnormen in de modelberekeningen met V-Stacks Vergunning gebaseerd waren. Daarnaast kwamen de invoergegevens voor fijn stof niet overeen met de invoergegevens voor geur en ammoniak, waardoor mogelijk de berekende fijn stof concentraties niet kloppen.

Tenslotte heeft de initiatiefnemer gerekend met een ventilatiedebiet van 54 m³ per dier, terwijl in het advies van het Klimaatplatform Varkenshouderij is aangegeven dat uitgegaan moet worden van 60 m³ per dier. Dat is naar inschatting van de Commissie in deze situatie zeker reëel, aangezien de gekozen

³ In haar inspraakreactie constateert advocatenkantoor Boskamp Willems dat geen onderbouwing is gegeven van de stelling dat de bouwkundige aanpassingen niet reëel zijn.

⁴ Zo lijkt het mogelijk om met een beperkte aanpassing (een schuine plaat achter de wasser) een verticale uitstroom te bereiken voor de luchtwater 2007.01, zonder een hoge uittreesnelheid noodzakelijk te maken. Dat kan een lagere geurbelasting dan in het huidige mma opleveren. Ook is niet duidelijk of de luchtwater 2006.15, met een hogere geurreductie dan het huidige doorgerekende mma, maar dan zonder verticale uitstroom en zonder knippen van de uitstroomopening, niet ook dezelfde belasting bereikt. De haalbaarheid van dit alternatief is groter.

manier van ventileren aansluit bij het advies van het Klimaatplatform Varkenshouderij. Bij herberekening met een debiet van 60 m³ blijkt het twijfelachtig of het huidige luchtwasserpakket het aanbod aankan, en dus of de berekende reductie bij warme dagen haalbaar is. De Commissie adviseerde de invoergegevens voor geur helder te onderbouwen en de berekening en toetsing van de fijn stof concentraties opnieuw te doen op basis van de juiste invoergegevens.

Aanvulling

De informatie in tabel 10, waarin de geurreducerende maatregelen per stal staan, is onvolledig en onduidelijk, aangezien niet kan worden afgelezen wat de geuremissie per stal was en zal worden. Hierdoor kan de Commissie niet beoordelen of de berekende geurreductie wel klopt, of de daarop gebaseerde opvulling van geuruitstoot met 50% wel is toegestaan en welke geurbelasting voor dit bedrijf daarmee uiteindelijk is toegestaan. Daarmee is onzeker of de beschreven alternatieven wel uitvoerbaar zijn.

De invoergegevens voor fijn stof en voor geur en ammoniak zijn in de aanvulling in overeenstemming gebracht.

Tenslotte is de informatie over ventilatiedebiet en wassercapaciteit in MER en aanvulling aanwezig, gebaseerd op de ervaringsdeskundigheid van dhr. Van der Voorst. De Commissie wijst het bevoegd gezag er wel op dat bij warm weer alsnog kan blijken dat de ventilatiecapaciteit te laag is. Wanneer in dat geval ventilatiecapaciteit wordt bijgeplaatst, zullen de luchtwassers het lucht aanbod niet aankunnen en dus niet voldoen aan de beschrijving.

■ De Commissie adviseert de geuremissie en –immissie voor de besluitvorming alsnog op een volledige en heldere manier uit te werken. Tevens adviseert ze te monitoren of de ventilatiecapaciteit voldoende blijkt te zijn gedurende het gehele jaar. Indien dit niet het geval blijkt te zijn, adviseert de Commissie om –naast extra ventilatiecapaciteit- ook extra luchtwassercapaciteit te installeren.

2.2 Overige opmerkingen

Vergelijking met de juiste referentiesituatie

MER

In het MER beschreef de initiatiefnemer als referentiesituaties de vergunde situatie, de feitelijke situatie en de situatie waarbij het bedrijf zou voldoen aan de IPPC-richtlijn (toepassing best beschikbare technieken, BBT). Voor de vergelijking van de alternatieven met de referentie moet deze laatste de primaire referentie zijn, aangezien men in deze situatie aan vigerende wet- en regelgeving voldoet. In het MER werden de alternatieven echter niet met de juiste referentie vergeleken, waardoor het ten onrechte lijkt alsof er sprake is van een afname van depositie van vermestende en verzurende stoffen.

Ook werd in de referentiesituaties gerekend met 0,8 m² vloeroppervlakte per varken, terwijl op grond van het Varkensbesluit per 1 januari 2013 uitgegaan moet worden van 1,00 m². De initiatiefnemer had in het MER niet gemotiveerd hoe hieraan voldaan zou kunnen worden. De Commissie adviseerde om de referentiesituaties aan te passen aan de autonome ontwikkeling waarin voldaan moet worden aan het Varkensbesluit en de alternatieven vervolgens daarmee te vergelijken. Daarbij moet primair vergeleken worden met de situatie waarin het bedrijf voldoet aan de IPPC-richtlijn.

Aanvulling

In de aanvulling heeft de initiatiefnemer de referentiebelasting voor ammoniak aangepast voor IPPC. Voor de referentiebelasting voor geur is alleen een schatting gegeven (-30% ten opzichte van de huidige situatie). De Commissie is van mening dat een overall 30% geurreductie onrealistisch is.⁵ Dit leidt er echter toe, dat de initiatiefnemer een ongunstiger (worst case) uitgangspositie voor zichzelf heeft beschreven. Immers, bij een lage geurbelasting als referentie zal het voornemen eerder tot een verslechtering leiden dan bij een hoge belasting. Deze tekortkoming is daarom dan ook niet essentieel.

Daarbij heeft de initiatiefnemer in de conclusies in tabel 3 het voornemen en de verschillende alternatieven nog steeds vergeleken met de vergunde situatie in plaats van met de voor IPPC gecorrigeerde referentie. Hierdoor lijkt het nog steeds ten onrechte alsof er ten opzichte van deze referentie sprake is van een verbetering door het voornemen. De Commissie constateert dat ten opzichte van de juiste referentiesituatie er -in tegenstelling van wat de plusjes in tabel 2 doen vermoeden- voor zowel geur als ammoniak in het VKA en alternatief 2 sprake zal zijn van een verslechterde situatie. De geurbelasting (immissie) van alternatief 3 is niet berekend. Indien niet voor alternatief 3 gekozen wordt, ontbreekt op dit punt geen essentiële informatie in het MER.

Bovendien is de weergegeven geurbelasting (in odour units) in de referentiesituatie in tabel 3 (p. 3/4) niet gebaseerd op de eerder genoemde 30% geurreductie, maar op de vigerende situatie. De juiste referentie is echter wel op basis van de informatie uit de tabel te herleiden.

In de aanvulling is afdoende aangegeven hoe men in het voornemen aan het Varkensbesluit wil voldoen.

- De Commissie adviseert bij de verdere besluitvorming alsnog de alternatieven met de juiste referentiesituatie, de voor IPPC aangepaste situatie, te vergelijken.

Verzurende en vermestende belasting op de EHS

MER

In het MER werd gesteld dat het voornemen geen gevolgen zal hebben voor de nabijgelegen gebieden behorende tot de EHS. Aangezien de verzurende en vermestende depositie ten opzichte van de primaire referentie wel toeneemt, achtte de Commissie bovengenoemde stelling niet onderbouwd. Ook werd niet ingegaan op het beleidskader voor de EHS en de consequenties daarvan. De Commissie adviseerde voor de EHS-gebieden de kritische depositiewaarden, de achtergronddepositie en de eigen bijdrage aan de vermestende en verzurende depositie in beeld te brengen voor zowel de referentiesituaties als voor alle alternatieven (inclusief mma).

Aanvulling

In de aanvulling heeft de initiatiefnemer de bijdrage van de alternatieven aan de belasting van natuurgebieden berekend, behalve voor alternatief 3. De essentiële informatie is daarmee in het MER aanwezig, tenzij in de vergunningaanvraag voor alternatief 3 wordt gekozen. In dat geval zijn aanvullende gegevens benodigd over de bijdrage van het initiatief aan de belasting van de natuurgebieden.

⁵ Immers: niet voor alle diercategorieën is bij het voldoen aan het Besluit huisvesting en invoering van de bijbehorende stalsystemen de genoemde reductie mogelijk.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: R. Kroesbergen Cuijk bv.

Bevoegd gezag: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Cuijk

Besluit: vergunning op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: herinrichting van een inrichting voor het fokken of houden van varkens

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in het Cuijks Weekblad van 22 augustus 2007

advies aanvraag: 22 augustus 2007

ter inzage legging: 23 augustus tot en met 4 oktober 2007

richtlijnenadvies: 16 oktober 2007

kennisgeving MER in Het Cuijks Weekblad van 20 mei 2009

aanvraag toetsingsadvies: 18 mei 2009

ter inzage legging MER: 21 mei tot en met 2 juli 2009

Aanvulling MER: 24 augustus 2009

toetsingsadvies MER en aanvulling daarop uitgebracht: 26 oktober 2009

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. C.A. Balduk (secretaris)

ing. H.H. Ellen

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

C. Spapens

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het MER. Zij gaat daarbij uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER (zoals aangegeven in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer) en de vastgestelde richtlijnen voor het MER. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2:

Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Boskamp en Willems Advocaten namens T.J.M. Barten, Vianen
2. Milieuvereniging Land van Cuijk, Mill
3. De burens van bedrijf Kroesbergen, Vianen

Lijst van zienswijzen en adviezen n.a.v. aanvulling op het MER

4. De burens van bedrijf Kroesbergen, Vianen
5. Boskamp en Willems Advocaten namens T.J.M. Barten, Vianen
6. Milieuvereniging Land van Cuijk, Mill

Toetsingsadvies over het MER Uitbreiding varkenshouderij Kroesbergen Cuijk bv, gemeente Cuijk en de aanvulling daarop

Varkenshouderij R. Kroesbergen Cuijk B.V. wil het huidige bedrijf opnieuw inrichten voor de huisvesting van totaal 7.708 vleesvarkens, 78 opfokzeugen, 2 dekberen, 1.037 zeugen, 2.976 gespeende biggen, 30 schapen en 30 herten. Hiermee wil de initiatiefnemer gaan voldoen aan alle milieu- en dierenwelzijneisen. Voor de besluitvorming over de aan e vragen vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2779-1



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

